

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal Holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 221. — ŠTEV. 221.

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 21, 1921. — SREDA, 21. SEPTEMBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

GROZOTE V MESU ROSTOVU

OČIVIDEC, NEKOČ BOGAT INDUSTRIJALEC V TEM NEKOČ CVETOČEM RUSKEM MESTU, OPISUJE GROZOTE, SKOZI KATERE JE ŠLO MESTO. — POROČA ALEKSEJ POPOV.

Biga, Letska, 20. septembra. — Mesto Rostov, v provinci donskih Kozakov, katero se je nekoč štelo med najbolj razvita in napredna mesta v Rusiji, je moralo iti skozi največje orgije, kar so jih boljseviki vprizorili v Rusiji. To pa še ni bilo vse. Mesto je moralo okusiti tudi težko roko proti revolucionarjem, kateri so uganjali nepopisne okrutosti z ženskami, kakor hitro so se polastili kraja.

Skoro nevrjetno se zdi človeku, da morejo ljudje toliko trpeti, a se še vedno oklepajo stvari, katero imenujejo življenje, če pomislimo, kako malo so cenili oni, ki so morali na desno in levo ter divjali v pijani strasti po naših ulicah. Boljševiki imajo sedaj kontrolo v rokah, a je le malo, kar je ostalo za kontroliranje. Na tisoče ljudi je poginilo, bolnice so polne in trgovina je praktično izpila. V zadnjem času pa se je pričela oživljati in sicer raditega, ker so prišli boljseviki sami do spobnanja, da morajo zopet spraviti trgovino v tek, če se hočejo vzdržati na površju. Če ne bodo kmetje proizvedli žita in drugih živil, bodo prišli boljseviki sami v velike stiske, a oni ne bodo hoteli sami trpeti pomanjkanja, tudi če bi morali gnati kmete z bičem in bajonetom na polja.

Vse telesno sposobne ljudi so poslali proč v velikih karavanah, da delajo v rudnikih ter drugod po deželi. Ljudje umirajo brez zdravniške pomoči in tudi nobnih zdravil ni na razpolago. Živila, ki jih dele boljseviki, so tako slabe kakovosti, da ne zadostujejo za vzdržanje telesnih sil. O sanitaciji ne more biti govora, in ceste so strašno umazane. Če umre človek, mu slečejo obleko ter pokoplje nagega v plitvem grobu, komaj dva čevlja pod površino. Ta grob pa izkopljejo šele potem, ko se je nabralo dovolj mrličev.

Mestni vodovod je postal tako zamernjan, da si nihče ne drzne piti neprekuhane vode, a kuhanje ne spravi iz nje smrada. Pred vojno je štelomesto Rostov približno 250.000 prebivalcev. Tekom vojne in takoj pa prevratu je naraslo prebivalstvo na 600.000. Koliko ljudi je sedaj v mestu, je težko reči, a jih ne more biti dosti več kot stotisoč izmed prvotnih prebivalcev. Mesto je bilo zelo napredno pred vojno ter bi se ga dalo primerjati Čikagu z ozirom na razpečevanje poljedel-

skih strojev. Vseposod naokrog so bile obširne farme in žitni pasovi kot na našem ameriskem zapadu.

PREMOGARJI PROTI ZNIŽANJU PLAČ

Poročilo predsednika na konvenciji. — Boj v Mingo okraju mora biti na vsak način dobljen.

Indianapolis, Ind., 20. sept. — Danes se je pričela tukaj konvencija United Mine Workers of America. Navzočih je 1800 delegatov.

Predsednik John Lewis je prečital svoje poročilo, v katerem se je najprej bavil z vprašanjem glede plač.

Povdarjal je, da mora unija odločno nastopiti proti premoگارskim baronom, ki skušajo plače znatno znižati.

Ker potečejo vse pogodbe glede plač dne 31. marca 1922, se mora pogajanja o plačah prelaziti do prihodnjega februarja.

Nadalje se je Lewis na dolgo in široko pečal z razmerami v Mingo okraju ter s tamošnjimi borbami med majnarji in delodajalci.

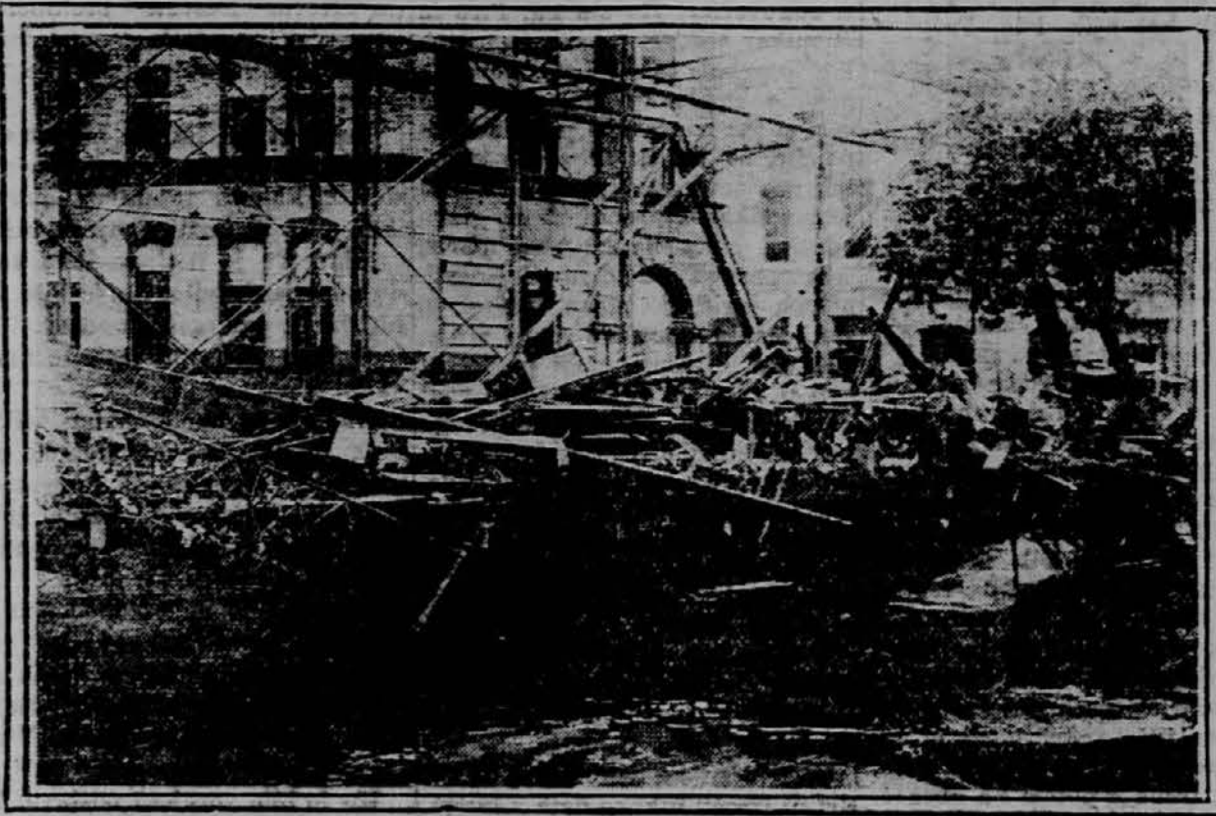
Po njegovem mnenju bo mir v Mingo kraju šele tedaj zavledal, ko bodo dobili majnarji absolutno pravico, da se smejo organizirati. Za to se bo najbrže zavzel tudi senatni odbor, ki sedaj preskuša tamošnje razmere. Na vsak način je treba zaščititi pravice tamošnjih majnarjev.

Borba v West Virginiji mora biti izvojevana in sicer v prid delavcem.

ZA VSAKIH PET DRUŽIN EN PROHIBICIJSKI AGENT.

Načelnik zveznega prohibicijskega urada za državo New York, Ernst Langlev, je rekel, da bi bila potreba v New Yorku za vsakih pet družin enega prohibicijskega agenta, če bi vlada hotela napraviti konec homebrewu.

Iz tega je jasno razvidno, kakšno stališče zavzemajo newyorčani napram prohibicijski postavi.

DEL MESTA SAN ANTONIO PO STRAHOVITI POVODNJI.

REŠIL STARIŠE GOTOVE SMRTI

Delavec iz Chicaga je našel svoje starše v Rusiji, o katerih ni imel že pet let nobenega poročila.

Reval, Estonska, 19. sept. — Jakob Fagin, krznar iz Chicaga, je dospel večeraj sem iz Moskve na poti proti domu, potem ko je rešil svoje starše gotove smrti vsled stradanja ter izdal več kot dvajset milijonov rubljev ali \$400. da jih založi z živili in kurivom.

Fagin je prišel v Rusijo tekom preteklega aprila z oddelkom vračajočih se ruskih izseljencev, da najde svoje starše, od katerih ni dobil že pet let nobenega poročila. Našel je še oba živa v svojem rojstnem kraju, v vasi Šumaki v bližini Smolenska, kateri je zapustil leta 1907.

Ta strašna beda mojih staršev mi je pobelila lase. — je rekel Fagin nekemu poročevalcu. — Bila sta to dva živa okostnjaka. Mati, katere sem se spomnil kot rdečeličene male ženske, je bila sama kost in koža. Ko mi je prišla nasproti, se je morala oprati na palico. Moj oče je bil tako slab, da je omahnil na kolena ter pričel jokati.

Nikakih čevljev nista mela in obleka je obstajala iz samih lrp. Nikake hrane nista imela ter debivala le od časa do časa funt črnega kruha.

Spravil sem oboja v posteljo ter odšel k kmetom, pri katerih sem kupil kokoši, jajca in mleko. Imel pa sem velike težave, ker niso ljudje radi dajali blaga za papirnati denar.

Ko so moji starši nekoliko okrevali, sem odšel v Smolensk, kjer sem dobil dvajset milijonov sovjetskih rubljev za štiristo dolarjev od nekega tihotapca, ki operira med Smolenskom in Poljsko. Denar je popolnoma napolnil moj kovček ter sem bil v strašnih skrbeh, kajti imel sem tak občutek kot bančni tat.

Konečno sem varno dospel na dom svojih staršev ter da vsakemu poldrugi milijon rubljev. In mesec pozneje sem kupil kravo, a krajevne sovjetske oblasti so rekle, da bodo morali moji starši plačevati letni davek na kravo, obstoječe iz štirih funtov surovega masla. Moji starši so potrebovali mleko in oblasti so vsled tega vzele v zameno štiri funte suške, za katero sem plačal 120 tisoč rubljev.

V Rusiji sem prinesel s seboj za dvajset dolarjev čikaškega semena in ko sem odšel, so na deželi dobro uspevali na vrtu. Vodre melone pa ne uspevajo v tem delu Rusije.

SKRIVNOSTNA ŽENSKA V ZADEVI ARBUCKLA

Oblasti iščejo neko strežnico, ki ima baje važne informacije glede smrti Virginije Rappe.

San Francisco, Cal., 20. sept. — Skrivnostna ženska v zadevi Roscoe Arbucla je baje neka Edna Grant, o kateri se glasi, da je bolniška strežnica. Polheija jo je danes iskala na prošnjo okrajnega pravdnika Bradyja.

Njenega imena sicer niso oficijeno objavili, a bila je ona, ki je pisala okrajnemu pravdniku, da ima važne informacije glede smrti Virginije Rappe.

Pismo je bilo pisano na papir hotela Whitcomb, a povprašanje v hotelu je bilo brezuspešno, narkar je okrajni pravdnik naprosil policijo, naj jo poišče.

Brady raziskuje danes tudi poročilo, da je ona izmed prič izjavila: — V tej zadevi tiči denar in tudi jaz ga hočem nekaj dobiti. Brady je rekel, da bo najbrže odpotoval v Los Angeles, da vodi tam preiskavo glede gotovih temnih točk, vendar pa ni hotel povedati, kaj bo preiskoval.

Arbuclje se je prvič zasmajal izza aretacije, ko ga je večeraj popoldne obiskala njegova žena, od katere je živel ločeno več kot štiri leta in ki je prišla iz New Yorka, da mu stoji na strani v težkih urah.

Ženo Arbuclja je spremljala njena mati. Pogovor je trajal več kot pol ure.

Dr. Arthur Beartslee, ki je bil poklican v stanovanje Arbuclja v hotelu San Francis, ko je zbolela tam Virginija Rappe, se vrača v San Francisco s svojega lovškega zleta. Kakor hitro se bo vrnil, bo predstavljali vsilki poroti, ki preiskuje Arbucljev slučaj, posebno z ozirom na ustrahovanje prič in na poskuse da se jim podkupi ter na ta način spravi s poti. Proti šerifu Mono okraja, kjer se je zdravnik mudil, je rekel: Jaz vem le malo o celem slučaju. Meni se je zdelo, da trpi deklica od preživahnega življenja. Jaz nisem našel na nji nobene poškodbe, ko sem jo preiskal.

Bodoče pričevanje tega zdravniška smatrajo za bistvene važnosti z ozirom na izid cele zadeve.

ŠPIJONAŽA DOBRO RAZVITA V ČEHOSLOVAŠKI.

Kot poroča neki praški list ima čehoslovaška državna policija tisoč sedemsto političnih tajnih agentov, ki strogo nadzorujejo vse osumljence, posebno one nemške narodnosti.

REŠIL STARIŠE GOTOVE SMRTI

Delavec iz Chicaga je našel svoje starše v Rusiji, o katerih ni imel že pet let nobenega poročila.

Reval, Estonska, 19. sept. — Jakob Fagin, krznar iz Chicaga, je dospel večeraj sem iz Moskve na poti proti domu, potem ko je rešil svoje starše gotove smrti vsled stradanja ter izdal več kot dvajset milijonov rubljev ali \$400. da jih založi z živili in kurivom.

Fagin je prišel v Rusijo tekom preteklega aprila z oddelkom vračajočih se ruskih izseljencev, da najde svoje starše, od katerih ni dobil že pet let nobenega poročila. Našel je še oba živa v svojem rojstnem kraju, v vasi Šumaki v bližini Smolenska, kateri je zapustil leta 1907.

Ta strašna beda mojih staršev mi je pobelila lase. — je rekel Fagin nekemu poročevalcu. — Bila sta to dva živa okostnjaka. Mati, katere sem se spomnil kot rdečeličene male ženske, je bila sama kost in koža. Ko mi je prišla nasproti, se je morala oprati na palico. Moj oče je bil tako slab, da je omahnil na kolena ter pričel jokati.

Nikakih čevljev nista mela in obleka je obstajala iz samih lrp. Nikake hrane nista imela ter debivala le od časa do časa funt črnega kruha.

Spravil sem oboja v posteljo ter odšel k kmetom, pri katerih sem kupil kokoši, jajca in mleko. Imel pa sem velike težave, ker niso ljudje radi dajali blaga za papirnati denar.

Ko so moji starši nekoliko okrevali, sem odšel v Smolensk, kjer sem dobil dvajset milijonov sovjetskih rubljev za štiristo dolarjev od nekega tihotapca, ki operira med Smolenskom in Poljsko. Denar je popolnoma napolnil moj kovček ter sem bil v strašnih skrbeh, kajti imel sem tak občutek kot bančni tat.

Konečno sem varno dospel na dom svojih staršev ter da vsakemu poldrugi milijon rubljev. In mesec pozneje sem kupil kravo, a krajevne sovjetske oblasti so rekle, da bodo morali moji starši plačevati letni davek na kravo, obstoječe iz štirih funtov surovega masla. Moji starši so potrebovali mleko in oblasti so vsled tega vzele v zameno štiri funte suške, za katero sem plačal 120 tisoč rubljev.

V Rusiji sem prinesel s seboj za dvajset dolarjev čikaškega semena in ko sem odšel, so na deželi dobro uspevali na vrtu. Vodre melone pa ne uspevajo v tem delu Rusije.

DE VALERA JE UGLADIL POT K MIRU

PREDLAGAL SESTANEK BREZ POGOJEV, A SE NI ODREKEL NEODVISNOSTI. — LLOYD GEORGE BO NAJBREŽE SPREJEL NJEGOV NAČRT. — POGODBA MED IRSKO IN ANGLIJO.

London, Anglija, 20. sept. — Ministr. predsednik Lloyd George ima danes v rokah predlog Sima feineev, da bi se zastopniki angleškega kabineta sestali z delegati simfeineev na konferenci, ki bi ne bila ovirana od nikakih pogojev. Najnovejša poslanica, izmenjana med ministrskim predsednikom in de Valero, katero je večeraj postal irski voditelj Lloyd Georger, pa ni izključila zalečega odstavka poslanice z dne 12. septembra, v katerem je bila uveljavljena suverenost irske države. Kakor je znano, je Lloyd George takoj po sprejemu te poslanice razveljavil svoje povabilo na konferenco.

Tukaj prevladuje splošno naziranje, da je bila zadnja irska poslanica spravljiva po svojem značaju in da je stajala ministrskemu predsedniku naprosto, če si izbere konferenco ali če vstraja še nadalje pri tem, da južna Irka formalno prizna svojo zvezo z angleško krono. Splošno domnevajo, da je pomenjala ta zadnja poslanica korak, ki bo olajšal napetost. Angleški ministrski predsednik je veliko bolj zdrav kot je bil v zadnjih par dneh ter je verjetno da se bo še danes posvetoval z nekaterimi člani svojega kabineta, ki se mude na Škotskem, predno bo odgovoril de Valeri.

Pravijo, da je bilo poslanih več privatnih brzojavk med Dublinom in Škotsko in da je Lloyd George neprestano informiran o razpoloženju ministrov, ki se nahajajo v Londonu. Lloyd George je baje rekel, da hoče previdno in počasi postopati z ozirom na položaj na Irskem, ki je precej resen, vendar pa se splošno domneva, da ne bo vprisanje.

Španci poročajo o ZMA-GAH. Madrid, Španka, 20. sept. — Iz Tetuana poročajo, da je prišlo pri Tirisi do vročega spopada med Španci in Mavri. V boju so bili Španci zmagovalci. Mavri so se morali umakniti z velikimi izgubami.

PRAVILNA ODREDBA. Berlin, Nemčija, 20. septembra. V bavarskem parlamentu je bila stavljena resolucija, ki določa naj se vse vojne dobičkarje ure, ki eksportirajo hrano iz Nemčije, kaznuje s smrtjo. Predloga bo najbrže sprejeta.

PRI MAŠI UMRL. 65 let stari Mihael Healy iz Bronx je v tork zjutraj v cerkvi sv. Hieronima na 138. cesti umrl tekom maše.

Potni listi. Po največji odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslovani potne liste same tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavka ali vojaška knjižica, krstni list in čimovnica.

Navadne pismo ne zadostuje več. Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu ene občine, v katero je pristojen, po čimovnico, potem bo žele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake gori omenjene listine. Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (Advertisement)

zori nobene akeije, ki bi uničila dosedaj vprizorjene napore, da se dovede do trajnega miru med Anglijo in Irsko.

Londonško časopisje je precej optimistično in Evening Standard pravi med drugim, da vrata se niso zaprta, čeprav prevladuje v splošnem pesimizem. Nekateri bolj konservativni listi pa so mnenja, da se položaj ni poslabšal, čeprav se tudi ni izboljšal vsled najnovejših razvojev.

PODROBNOSTI O "HOME-BREWU"

Agentje ne smejo preiskovati stanovanj brez sodniškega povelja. Odločitev ravnatelja.

Washington, D. C., 20. sept. — Družinski očetje ne smejo po postavi izdelati vsako leto po dvesto galon vina ali druge pijače za svojo lastno uporabo — kot je bilo v listih pomotoma poročano, narkar se je ta novica po ceili deželi razširila.

To je naznanil večeraj prohibicijski komisar Haynes v neki izjavi, v kateri pravi, da se ne sme prodajati sladu (moleca), čmelja in drugega materiala iz katerega izdelujejo ljudje doma pijačo. V svoji izjavi pa ne pravi, da hoče nastopiti proti ljudem ki kuhajo doma pijačo.

V stanovanje namreč ne sme vdreti noben agent če nima takozvanega varanta. Varant pa doli pri sodišču in na temelju zapišežene izjave, da se v dotičnem stanovanju v resnici izdeljuje opojne pijače ter se jih tudi prodaja.

Na tisoče ljudi je napačno razzmelo predpise, katere je pred kratkim izdal prohibicijski komisar glede doma izdelane pijače in posledica tega je bila, da je bil urad komisarja za notranjo carino preplavljen s prošnjami za pormite, ki bi dovoljevali izdelovanje piva ali vina v privatnih domovih.

Komisar pa je sedaj objavil povsem razločno in določno, da sme vsak družinski oče izdelati po dvesto galon, neopojnega soka iz sadja ali iz grozdja, če prijavi t komisarju za notranjo carino.

Komisar Haynes navaja nato mesto iz Volsteadove postave, ki se tiče nedovoljenega izdelovanja opojnih pijač ter pravi:

Na temelju tega odstavka v zakonu je prepovedano prodajanje ali nabavljanje naslednjih stvari: destilacijskih kotlov ali posameznih delov, sladnih ekstraktov ali sirupov, sodnih sokov, ki pričnejo lahko vreti, receptov za izdelovanje opojnih pijač v pitne svrhe itd.

Prohibicijski komisar gre pa še dalje. On pravi da je nepostavno in prepovedano izdelovati doma tudi pivo, ale ali porter, čeprav vsebuje ta pijača manj kot pol odstotka alkohola.

Posledica tega je, da vsa žganja, pivo, ale, porter in vina v zmyslu postave opojne pijače brez čezira na to, koliko alkohola vsebujejo in da je vsled tega nepostavno izdelovati jih brez posebnega dovoljenja. Pijače, ki so splošno znane pod imenom home brew so pivo, ale in porter. Vsled tega je tudi nepostavno prodajati material iz katerega se da napraviti take doma izvarjene pijače tudi če znaša alkoholna vsebina dotične pijače manj kot pol odstotka alkohola.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.	
300 kron ... \$1.80	1,000 kron ... \$ 5.40
400 kron \$2.40	5,000 kron \$26.50
500 kron \$3.00	10,000 kron \$52.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir ... \$ 2.80	500 lir \$23.00
100 lir ... \$ 5.10	1,000 lir \$46.00
300 lir \$14.70	

Nemška Avstrija:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nem.-avstr. kron \$ 1.60	10,000 nem.-avstr. kron \$13.00
5,000 nem.-avstr. kron \$ 6.50	50,000 nem.-avstr. kron \$60.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani denar dosepe v roke.

Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zanjamečne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

WSS WSS WSS WSS WSS

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.
Dopolni brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovall
prijatelj po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nana
tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

ZAKAJ SO POSTAVE?

V Logan okraju v West Virginiji je obtoženih nad petsto majnarjev umora in upora.

Temelj tem obtožbam je dala smrt nekega deputy šerifa, ki je padel v boju med oboroženimi majnarji ter uslužbenci premogarskih baronov.

Umora je obtoženih 325 majnarjev, 220 se jih bo moralo zagovarjati, ker so "širili ustajo ter pozivali ljudstvo k revoluciji".

Te obtožbe so izraz maščevalnosti premogarskih baronov. Služabniki teh baronov sede na porotniških klopih dotičnega okraja.

Naravnost nesmiselno bi bilo zatrjevati, da je tristo petindvajset obtoženih majnarjev ustrelilo dotičnega šerifa. Toda obtožnica se na to čisto ne ozira. Popolnoma namreč zadostuje, da je padel v boju en zastopnik onega reda, ki obstaja sedaj v West Virginiji.

Vsak, ki brez dovoljenja premogarskih baronov oziroma njihovih zastopnikov, vzame v roko orožje, je obtožen umora in upora.

Sodnik, ki je bil v temu oziru takole poučil poroto, je baše delal čisto po postavi.

Gospodje so namreč postavili tako zasukali, — tudi tukaj v New Yorku, — da se zamore obtožiti umora vsakogar, kdor se udeleži kake "protipostavne skupščine", pa je na taki skupščini slučajno kdo ubit. Po nekaterih državah je postava še bolj priročna: — če pri kaki demonstraciji kak policist koga usmrti, so vsi demonstrantje obtoženi umora.

Delavci in ponižani so in ostanejo krivci, dočim imajo podjetniki vedno prav.

Obtožba proti premogarjem je torej postavna. Če bo obtožba izvedena, se bodo morali majnarji zagovarjati zastran umora in bodo tudi zastran umora kaznovani.

Državljeni Logan okraja mirne vesti proglase, ne samo 500 majnarjev, pač pa 5000 majnarjev krivim umora, če je to premogarskim baronom na ljubo.

Najbrže se pa ta velikanski proces ne bo vršil, ampak bodo postavili le glavne voditelje za par let na varno. Delavstvo Združenih držav ne sme tega mirno gledati, pač pa izpregovoriti svojo resno besedo.

Če bodo delavci apatični, bodo vlačili po sodiščih na stotine majnarjev, kar bo ustahovalno uplivalo na vse bodoče nezadovoljneže.

Dopis

San Antonio, Texas.

Mračni oblaki so padli na mesto San Antonio in okolice dne 9. in 10. septembra. Razsajal je namreč velik vihar in velika povodenj je nastopila, katere je zahtevala veliko žrtve in pripravila tisoče prebivalcev ob bivališča. Človeške žrtve se računata od 100 do 250. Kakor je velika izguba na prebivalstvu mesta, ravno tako je strašna škoda na mestnem premoženju, ki se računata na pet milijonov dolarjev.

Ker je vihar prišel ponoči in je bilo prebivalstvo mesta nepripravljeno, je bila torej panika tem večja. Voda je narasla po nekaterih mestih od 10 do 30 čevljev. Med tem časom se je mestna oblast pripravila za pomoč vojaške oblasti. V najkrajšem času je bilo mesto polno vojakov druge divizije, kateri so pričeli z reševalnim delom. Vojaki so rabili reševalne čolne. Nered je bil strašen. Voda je odtrgala in vzela vse, kar ji je prišlo nasproti, vogale ob mestnih ulicah, postolja, vsakovrstna pohištva, še celo mostovi so bili vzeti. Le malo poslopij (katera so bila na višjih prostorih) je ostalo.

Da je bil eeli promet vstavljen za več dni, je samoobsebi umevno. Celó železniški tir je bil uničen od San Antonio do Austina, Texas. Telefonske, žične postaje so bile uničene. Poulične železnice, vstavljene ob času panike, so bile prepučene na mestnih ulicah.

Povodenj je bila tudi vzrok eksploziji, ki se je pritrla še ob času panike, in sicer v prostorih, kjer se preskrbuje voda za mestne potrebine. Sedaj je že četrti dan, odkar je celo mesto brez užitne vode. Ob času povodnji je bilo celo mesto brez električne svetlobe. Mestna oblast je izdala ukaz proti kađenju v mestu in okolici. Tujcem je vstop v mesto prepovedan za nedoločen čas. Mesto straži vojaštvo. Predvsem bo preteklo dokaj časa, da bo zopet promet red v mestu v pravem teku.

Pozdrav!

C. P. Zalokar.

Cesarica v mramornatem sarkofagu.

V parku Sansouci v Potsdamu so postavili te dni mramornati sarkofag, v katerem počiva bivša nemška cesarica. Sarkofag je iz šlezjskega mramorja in napravljen po "načrtih" bivšega cesarja Viljema brez posebnih okrasov. Nemčija ima v resnici ljudi, ki so univerzalni. Od cesarja do klesarja.

ANGLEŠKI POSLANIK V BUDIMPEŠTI.

Za angleškega poslanika v Budimpešti je bil določen Hohler Beaumenta, ki je že v ponedeljek dospel v Pešto in izročil državnemu pravniku Horthy-ju svoja poverljiva pisma.

Gračev oče.

(Janez Sajovic, Velesovo.)

Josip Lapajne piše v "Kmetijskem listu": Ni običajno, da pišemo posmrtnice preprostim ljudem, čeprav zaslužijo dostikrat njih delo, da se jih spominjamo v enakih meri kakor velikih pesnikov, znanstvenikov i. dr., kajti s posmrtnicami ne slavimo toliko ljudi samih kot njih delo. Preprost kmetovalec, ki je znal s pridnostjo, umnostjo in previdnostjo upravljati svoje posestvo tako, da je bilo njemu in celoti v prid, tak kmetovalec je stebler naroda in najodličnejši borilec za kmetске pravice ter zasluži, da se ga spominjamo, ker njegovo življenje je vsodbuda vsem. In pokojni Gračev oče so bili tak kmetovalec. Kateri Gorenjec jih ni poznal? V nedeljo dne 14. avgusta smo jih položili v grob tam na robu velesovskega pokopališča na Trati pri Cerkljah, odkoder je prelep razgled po prekrasnih naših poljanah, njih širnem kmetiskem posestvu. 90 let jim je bilo usojenega življenja in le tri leta niso teptali zemlje, ki so jo tako iskreno ljubili, tako zelo čislali ter ji posvečali svoje slednje moči. Lahko je zagospodariti, če zapusti obiširna zemljišča, polne hleve in nabasane mošnjček; ni pa temu tako, če si je treba s potom na obrazu z zgubljenim čelom šele ustvariti svojo bodočnost. In tako je bilo prvi našim Gračevemu očetu. Nizka, skromna jim je bila bajtica tam ob koncu Velesovega. Ni bilo pozemskega, ne duševnega bogastva. Vse si je bilo treba šele pridobiti. Kot bistroumen prirodni otrok so spoznali že v najnežnejših letih, da je kmetijska bodočnost najtesneje zvezana z umstvenim delom in da znanost blagoslavlja delo. Znanost! Ali kako si jo pridobiti? Gračevemu očetu, ki so bili rojeni leta 1831, ni bilo dano da bi pohajali šolo (ki jo žalibog še danes marsikdo sovražijo). Toda neki notranji čut jih je gnal, da so, kakor v mladinskih letih škof Anton Martin Slomšek, stikali za knjigami. Brata so oče pošiljali v mestno šolo, med početnicami pa so mu naš Gračev oče znali tako mimogrede izvahiti iz glave skrivnostni početnih virov znanosti: črke in številke. S kakim ponosom so potegnili izza zgleda knjigo Simon Gregorčičevih poezij, ko jim je opešala noga, da ni mogla več nositi izmučenega, a vendar še tako krepkega telesa! "Gospod, knjiga mi je bila v oporo v mojih najtežjih dneh; v njej sem iskal viro do zemeljiskih zakladov, oja mi je bila tolažnica v mračnih dneh in kaj bi bil danes brez nje, ko že dve leti polegam tu okoli peči. Kdo bi me kratkočasil, kdo bi mi lajšal poslednje dni?" Orsilo se mi je oko, ko sem gledal pred seboj navdušenega starčka z 88 leti, in skrešlo se mi je srce ob tugi, ko sem se nehotu spomnil onih, ki mi nasprotujejo, ker hočem, da dobijo njih otroci višjo, domačo, kmetško izobrazbo. O, vi preslepljenici! "Ne morem si misliti človeka, ki ničesar ne zna; zdi se mi, da mora biti sliehn 'živali', so mi dejali Gračev oče, nadaljevalje opis svojega življenja. Ni treba sicer tega zatrjevati, toda dobro in važno je pa le, če trdi kaj takega človek, ki je preživel skoraj polno stoletje. V dneh, ko se je gurenjskemu kmetu (in se še zdaj premmogim) pretakala gnojnica v cestne jarke, okuževala zrak in povzročala najraznovrstnejše bolezni, so Gračev oče naložili na voz okroglo sode, odšli v poldruge uro oddaljeni Kranj, naložili tam gnojnico in stranišnico ter jo peljali na svoje njive. Smejali so se jim soodceji, molčali so, ko so Gračevi spravljali prideleke. In ali mislite, da so vzbudili posmehalec? Ne, saj so imeli oni drugi v hlevih dosti živine, ki jim je napravljala gnoj. Kaj pa berati! In ko je onim drugim pošla klaja, jo je bilo dobiti pri Gračevu; ko drugi niso zmogli gospodarskih bremen, so si jih naptili Gračev oče, odkupili so jim njive, gozde, travnike, tako ko za kosom. Ko so drugi iskali utehe pri fraklu, so Gračev oče sedeli v vrtni lopi pri poljedltru mošta in grebali po kuzjih o umnem poljedelstvu, umni živinoreji. In ko je prvega frakel spraval ob pamet, so Gračev oče pravljali pravkar zavito gospodarsko hranjo, in ko je oni drugi naslednji dan povesal težko glavo, so Gračev oče po malem preizkušali res-

ničnosti umnih navodil. Dočim so nekateri uporabljali gospodarske knjige in "Kmetovalec" za zavetje, so naš oče sleherno blago, ki so ga kupili, previdno odvili in pregledali, če ni na ovitku mogoče kako zlato zrno — dober nasvet. Kmetijski tečaj v Cerkljah! Po osem dni so trajali. Poleg nas drugih kdo je bil prvi in zadnji? Naj li odgovorim? Ko sta gg. Pirc in Ribnikar modrovala, se je marsikdo ogrebal: "Bejž no, gospoda nas bo kmetovat' učila!" Dočim sem si jaz napravljval pismene pripombe, so jih Gračev oče pomalsali na dom v svoji glavi. In dočim je marsikomu prepil skozi glavo odnašal zlate nauke med pleve, sem opazoval, kako na Gračevih njivah izginjajo pleve, plevel, a zlati nauki domašajo zlato zrnje, zlat sad. In premmogi po lastni krivdi zaostali bi bili danes radi komunisti na račun Gračevega razuma in njihovega skrbnega dela! "Kdo ho samo garati!" zoderja nezreli veseljak. Hej, prijatelj, tudi Gračev oče so bili radi veseli, radostni v pošteni družbi. Kdo jih ni videl, kako so zaplesali "po štajersko" z dvema dekletoma. Koliko jih je bilo spretnejših? Seveda pri vsej radosti ni nikdar na njihov račun teklo z mize. Bog je dal človeku družico, da mu lajša trpljenje z delom svojih rok. Evi ni izročil nikake dote v blagu, temveč le pridne roke, širok razum. Zavedali so se tega Gračev oče. Niso iskali po "gruntnih bukvah" zlatih sre, niso škilili v cerkvah po "židanih" robeih in oblekah, nasprotno, brali so v obrazih, v očeh, kje da sniva nepotvorjena pomiznost, ki naj bi bila temelj družinskemu blagostanju. Niso vdirale zastave z okrašenih voz, ni bilo težkih skrinj in ni bilo hrupa, ko so započejali svoje zakone kot "fant" ali vdovec. Mirno, razumno, kamen h kamnu je slo. In danes je Gračev oče posestvo največje in najlepše urejeno v vsej okolici kranjskega okraja. Zamolklo, otožno je udarjala težka zgruda na krsto razumnega vratarja, gruga, ki od slehernega zahteva povračilo za ono, kar mu je dala. S sklonjenimi glavami smo stali ob grobu, kmet in gospod, težke so nam bile misli: "Ti dragi starček — in vi!"

Gradbeni material iz državnih gozdov.

Ministrstvo za šume in rudnike je odredilo, da vse širomašne občine material za gradnjo občinskih mostov lahko vzamejo iz državnih gozdov.

Nepreviden oče.

12letni Mirko, sin uslužbenca južne železnice, precej živ in posebno na česti poreden dečko, je bil v Ljubljani aretirani radi pohujšljivega obnašanja in ker je povedal stražniku napačno ime. Ko je prišel dečko domov, je položil očetu, da so stražniki z njim surovo postopali; vrh tega da se je moral vleči na klop, kjer so mu našli 15 batin po zadnjici. Oče je bil zaradi tega silno razjarjen in je šel kmalu nato sam na stražnico, da se informira, če je to res in v slučaju "odlo" nastopi proti pretepanju svojega sina. Pri tem pa se je neprevidni mož tako razburil, da je napadel stražnika z raznimi žaljivkami. Pri obravnavi se je ugotovila aretacija in napačna navedba imena, ri se pa moglo dognati, če so stražniki res kaznovali dečka s 15 batinami. Ker je oče dečka pred 5 dnevi sam z žilovko nabil, je možno, da so odtod znaki, ki jih je navajal dečko kot dokaz svoje trditve. Obtoženi oče je bil obsojen na 50 din. denarne kazni ali 5 dni zapore.

Pričo je hotela zabosti z nožem.

Radi nepopolnega pričevanja je napadla v večji ljubljanski sodni je Franciška Merčunova iz Ihanu posestnika Antona Erzala ter ga oklofutala. Hotela oa je zabosti tudi z nožem, toda Erzal se ji je ubranil. Obtoženka je dejanje hladnokrvno priznala. Ščeval jo je pri tem njen tovariš Marn. Merčunova je bila obsojena na 48 ur zapore, Marn pa na 100 K.

Trčil je

zsenovprežnim vozom pred pošto v Ljubljani v voz ulične železnice voznik Jožef Zdešar z Viča. Voznik in konj sta nepoškodovana, voz pa je skoro popolnoma razbit. Jožefa Zdešarja so izročili državnemu pravdnikstvu.

Peter Zgaga

PROHIBICIJA.

Prijatelj me je prosil, naj mu razfolmaim pomen in namen prohibicijske postave.

Celo stvar sem natančno prečital, in ker je precej zapletena, ne garantiram, da jo bo vsakdo razumel.

Ime "prohibicija" je latinskega izvora. Beseda "prohibere" pomeni "kršenje", "omalovaževanje" in v gotovih slučajih tudi "grati".

Pred dvema leti je bil sprejet zakon, da se ne sme v Ameriki delati, kuhati, prodajati, prevzati, piti in imeti opojnih pijač. Ljudstvo je postavo tako navdušeno pozdravilo, da je bilo takoj treba par amendmentov.

Duhovnom so pri moš le s silo vsilili vino.

Nadalje so imele oblasti velike, predno so osnovali celo organizacijo butlgerjev, ki morajo s svojimi prispevki, raznim prohibicijskim uadnikom omogočiti človeku spodobno življenje.

Amerika je dobesedno suna. Pijače, ki bi imela več kot pol procenta alkohola, se sploh ne sme javno imenovati. Vsledtega ji pravijo "booze", "hootch" ali to slovensko enostavno "or".

Ko je bila prejeta postava, da ne sme biti v Ameriki nobene pijače več, so bile sprejete druge manjše postavice, da se ne sme pijače kuhati v privatnih in javnih prostorih.

V hišo pa ne sme noben agent, ne ni natančno prepričan, da so oni — njih postava.

Ako je pa prepričan, lahko pride, in gospodar mu bo radevolje postregel s kozarčkom.

Bolniki ne smejo dobiti alkoholnih pijač, zato, ker je v Ameriki alkohol prepovedan.

Če ima pa kdo po hudi pijači prejšnjega večera naslednje jutro velikega mačka, mu lahko zdravnik predpiše par kvartov žganja, katerega dobi v vsaki lekarni s posebnim zdravniškim receptom ali pa tudi brez njega.

Vina se ne sme delati doma, pač na samo mošt. Postava nikakor ni odgovorna, če se nesrečnemu izdelovalcu včasih mošt tako nearečno izpridi, da postane kakih petnajst procentov močan.

Ker je v Ameriki pijača absolutno prepovedana, nit orej čuda: da hodijo po cestah skesanci, ki kolebajo in se premetujejo senterji. Včasih primejo takega človeka, ki potem izjavi in priseže na sodišču, da je pijan. Sodnik ga ponavadi obsodi zastran krive prisega. Kako mre nesrečne prisegati, da je pijan, ko vendar ni v Ameriki pijače.

Rozin je veliko naprada; take da je Amerika podobna ent sanu: celiki potoci, v kateri je pa zalrelo slabo testo.

Oblasti se dajejo med seboj, kdo ima pri pijaci več besede. Prohibicijski agentje zatrjujejo, da oni, dočim si policisti laste svo pravico. Zadnjič sta se bila neki prohibicijski uradnik in neki policist do smrti stepla zastran — kvarta žganja.

Po postavi ni mogoče v Ameriki dobiti pijače.

Če si je pa ravno kdo zažel, mora nastopiti kričev pot po vseh postavnih instancah.

Obrniti se mora naravnost na kongres ter prositi za dovoljenje. Če mu kongres ne dovoli, mora tomati s prošnjo do gvernerja. Gvernerji so pa trdosrčni ljudje in take prošnje ponavadi zavračajo.

Preostajata mu le še zdravnik in prohibicijska oblast.

Zdravniki ne delajo radi receptev, prohibicijska oblast pa nima pijače vedno v zalgi ker se večkrat pripeti, da jo ravno prejri večer vso razproda.

Človek takele poskusi vse inštar, se, in je obupan, ker mu povsod izpdedeti.

Nesrečnežu torej ne kaže drugega kot stopiti v bližnji salor, pomežikati bartenderju ter se do vrha naliti z vinom ali žganjem.

Tako je. Žalostno, toda resnično. —

WSS WSS WSS WSS WSS

Jugoslavanska Katol. Jednina
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISLER, Ely, Minn.
Blaginik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blaginik nelpričanli smrtinai: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JCS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.
Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FAANK SKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARIC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo "Glas Naroda".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe pa se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednina se priporoča vsem Jugostovnom za obična pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda težku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 član' ali članicami.

potrebujejo živil, na približno devet milijonov. Število onih otrok, ki se nahajajo v zadnjem štadiju stradanja je milijon petsto tisoč.

ADVERTISEMENTS.

Revmatizem.
Značilno domače zdravljenje — da ga oni, ki ga ima.
V letu 1892 me je napadel muskularni in subakutni revmatizem. Trpet sem tri leta, tako kot vedo le oni, ki ga imajo. Poskušal sem več zdravil, toda brez uspeha — je zatajana. Končno sem pa vseno našel zdravljenje, ki mi je ozdravilo. Nikdar več nisem bil bolan. Dal sem ga številnim, ki mi je ozdravilo. Na celo morali ležati. Nekateri med njimi so bili stari že od 70 do 80 let.

LLOYD GEORGE NE BO PRIŠEL V AMERIKO.
London, Anglija, 20. sept. — Iz zanesljivega vira poročajo, da se Lloyd George, angleški ministriški predsednik, ne bo vdeležil konferenec glede razoroževanja, ki se bo vršila sredi drugega meseca v Washingtonu.

VARŠAVSKI KOVINARJI.
Varšavski kovinarji so stopili v številu 128,000 v stavko. Zahtevajo 75% povišanje plač.

FOLDRUGI MILJON OTROK BO UMRLA LAKOTE.
London, Anglija, 20. sept. — Soglasno z neko brzojavko, ki je prišla iz Kodanja na Exchange Telegraph, cenl rusko sovjetsko časopisje število otrok, ki najno

ADVERTISEMENTS.
Za bolezni in bolečine
PAIN-EXPELLER
Tvorliška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.
Prijatelj v Potrebi

POZOR
NEWYORŠKI SLAMNIKARJI
Da si izboljšamo sedanje slabe razmere, smo se poslužili zadnjega sredstva — štrajka. Skoraj vsi Slovenci, zaposleni v tej obrti smo se odzvali klicu. Je sicer med nami nekaj škodljivcev — ki nam je do kruh izpred ust ter skebajo. Ne ozirajmo se nanje. Deležni bodo zaslužnega plačila — priznanja od strani svojih sobratov.
Ustrajajmo! Uspeh nam je zagotovljen!
SLAMNIKARSKA UNIJA

V odgovor.
Ponovno namenjame vsem rojakom in rojakinjam, da prave Elgin garantirane moške in ženske ure čisto zlate prstane, verižice, priveske in vso drugo zlatino ter demante; dalje prave glazne svetovne COLUMBIA GRAMOFONE in SLOVENSKE FLOŠČE prodaja in razpolja po celii Ameriki smati Vaš slovenski večletni trgovec z zlatino
IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.
Pišite mu po cenik, pošlje ga Vam brezplačno.

ZASTAVE
Regalije in vse družtvo ne potrebšlina. Garantiramo dele in bin go. Izdeluje po smernih cenah vah rojak
VICTOR NAVINSEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

Vdova Leruž.

Spisal E. Gaboriau.
Prevedel za "Glas Naroda" G. P.
Francoski detektivski roman.

17 (Nadaljevanje.)

— Povejte mi, če ste ga res videli? — je vprašal oče Tabaret, ki ni mogel zdržati svoje nestrpnosti.

— Seveda, takoj, — je odvrnil odvetnik z veliko trpkostjo. — Ali bi mogla preiskava pisem izpasti drugače kot v moj prid? Ne. Švicarski vratar me je poveril lovec v livreji in ta me je povedel preko dvorišča kjer me je izročil nekemu lakajju. Ta lakaj me je povedel po širokih stopnicah ter šel pred menoj po dolgi galeriji in skozi številne sobe, dokler me ni končno izročil osebnemu lakajju Alberta de Commarin, to se pravi človeka, ki nosi moje ime.

— Razumem, razumem, — je murral oče Tabaret.
— Dotedaj se je vse srečno izšlo. Osebnemu lakajju Alberta de Commarin, to se pravi človeka, ki nosi moje ime. hotel vedeti, kdo da sem, odkod prihajam, kaj želim, kaj je moj posel in druge stvari. Odgovoril sem enostavno, da me sicer nadi grof ne pozna, da pa je absolutno potrebno, da govorim znjnim pet minut glede zadeve skrajne važnosti in nujnosti. Čakal sem več kot četrt ure, da se je lakaj zopet prikazal ter mi rekel, da me hoče mladi grof sprejeti.

Lahko je bilo videti, da je ta sprejem vzbujal mučne spomine v srcu odvetnika. Ni mogel odpušiti Albertu njegovih lakajev in njegovega osebelega sluga. Pozabil je na besede onega slavnega vojvode, ki je rekel nekoč: — Jaz plačam svoje služabnike za to, da so nesramni ter mi s tem prihranijo zadrege.

Oče Tabaret pa je bil nekoliko presenečen vspricho trpkosti svojega mladega prijatelja, ko je govoril o teh trivialnih posameznostih.

— Ali je mogoče res, — si je mislil, — da je ošabnost lakajev vzrok ljudskega sovraštva do aristokracije?

— Spustili so me v majhen salor, — je nadaljeval Noel, — pi-prosto mebliran, kojega edini okras je obstajal iz orožja. To orožje, viselo je na stenah, je bilo iz vseh časov in dežela. Se nikdar nisem videl na tako omejenem prostoru veliko pušk, pištol, mečev in drugega orožja. Človek bi mislil, da se nahaja v kakem arzenalu.

Orožje, katero je rabil morilec vdove Leruž, je nehote prišlo staremu možaku na misel.

— Mladi grof, — je nadaljeval Noel počasi, — je ležal napel na divanu ko sem vstopil jaz. Obleden je bil v baržunast jopić. Uhlaci iz istega blaga in krog vrata je imel zavito veliko svileno ru-tico. Jaz ne sovražim tega mladega muža. Nikdar mi ni storil vedona krivice. On ni bil sovdeležen pri zločinu svojega očeta. V sled tega lahko govorim pravično o njem. Lep je, lične postave ter zna dostojanstveno nositi ime, ki mu ne pripada. Približno tako visok je kot jaz, iste rjavkaste polti ter bi mi bil mogoče podoben, če bi ne nosil brade. Kljub temu pa izgleda najmanj pet let mlajši od mere. To pa je kaj lahko pojasniti, kajti on ni niti delal, niti trpel. On je eden onih srečnežev na zemlji, ki potujejo po udobni poti življenja. Ko me je zagledal, se je dvignil ter me prijazno pozdravil.

— Vi ste morali biti strašno razburjeni? — je rekel Tabaret.

— Manj kot sem ob sedanjem trenutku. Zapomniti si morate, da sem se petnajst dni pripravljval na ta pogovor. Petnajst dni duševne muke pa izčrpa popolnoma čustva človeka. Odgovoril sem na vprašanje, katero sem videl viseti na njegovih ustnicah. — Gospod, — sem rekel, — vi me ne poznate. Tu pa je le male važnosti. Prihaja-kam k vam z zelo resno, a obenem tudi zelo žalostno misljo, ki se ne tiče le vas, temveč tudi časti imena, katero nosite.

Brez dvoma mi ni vrjel, kajti z glasom najbolj hladne impertinence me je vprašal:

— Ali se boste dolgo zamudili?

— Odgovoril sem hladno: — Da.

— Prosim vas, — je rekel oče Tabaret, ki je postal zelo pozoren.

— ne opustiti niti najmanjše posameznosti. Mogoče bo zelo važno, saj veste.

— Mladi grof, — je nadaljeval Noel, — je bil videti precej vznemirjen. Konečno je rekel dvorljivo: — Vidite, moj čas je danes zjutraj komaj meni na razpolago. Še to uro se moram oglašiti pri svoji zaročenici, gospodični de Arlanž. Ali ne mareva preložiti tega pogovora na poznejši čas?

— Zopet nova ženska, — si je mislil detektiv.

— Odgovoril sem grofu, da ne trpi pojasnilo nobenega odloga. Ko pa sem videl, da se pripravlja, da me odpušči, sem potegnil iz žepa korespondence grofa, ter izročil mlademu eno izmed pisem. Ko je spoznal pisavo svojega očeta, je postal bolj voljan. Izjavil je, da mi je na uslugo ter prošil za dovoljenje, da sme napisati par vrst opravičila za gospodično, ki ga je pričakovala. Napisal je sporočilo, ga izročil lakajju ter mu ukazal, naj ga takoj odnese k gospodični de Arlanž. Nato pa je odprl vrata sosednje sobe, svoje knjižnice ter me prošil, naj vstopim.

— Še nekaj, — ga je prekinil stari možak, — Ali se je vznemiril, ko je zagledal pisma?

— Niti malo ne. Ko je zaprl vrata za seboj, mi je ponudil stol, sedel sam ter rekel: — Sedaj, gospod, prosim za pojasnilo.

Jaz sem bil v polni meri kos položaju ter sklenil vprizoriti dramatičnega prizor.

— Gospod, — sem rekel, — moja mislja je zelo mučna. Dejstva, katero vam hočem razodeti, so nevrjetna. Prosim vas, da me ne prekinete in da mi ne odgovarjate, dokler ne boste prečitali pisem, katera vam hočem pokazati.

Ozrl se je vame z izrazom skrajnega presenečenja ter rekel: — Govorite. Jaz lahko čujem vse. — Jaz sem vstal. — Gospod, — sem rekel, — jaz vas moram obvestiti, da niste vi legitimni sin grofa Commarina, kar vam bo dokazala ta korespondenca. Legitimni sin živi in on me je poslal sem. — Opazoval sem ga pozorno, ko sem govoril to. Videl sem v njegovih očeh blešč srda in za trenutek sem mislil, da mi bo skočil za vrat. On pa je rekel: — Pisma. — Izročil sem mu jih.

— Kaj, — je zakričal oče Tabaret, — ta pisma? Pristna pisma? Kako neprevidno.

— Zakaj?

— Če bi on... Jaz ne vem, — in stari možak se je obotavljal.

Odvetnik je položil svojo močno roko na rame starega moža.

— Jaz sem bil tam, — je rekel z zamolklim glasom, — in rečem vam, da pisma niso bila v nevarnosti.

Obrazne poteze odvetnika so zadobile naenkrat tak izraz krvo-čnosti, da se je stari možak prestrašil ter se instinktivno umaknil.

— Ubil bi ga, — si je mislil.

Odvetnik je nadaljeval.

— To, kar sem storil danes zvečer za vas, prijatelj moj, sem storil tudi za mladega grofa. Nisem mu dal vseh pisem, temveč je ona, ona, označena s križem ter ga opozoril na najbolj važne odstavke, zaznamovane z rdečim sviznikom.

(Dalje prihodnjč.)

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena 5. JULJA 1908 INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PREECE, 6459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 13, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETICH, 4438, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK KAITZ, 814 W. Costant St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 817 East C. St.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POSREJNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1236 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1263 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

SLUŽEBNALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 152, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 607, Johnston City, Ill.
PETER GESEHL, 4464 Wasm. St., Denver, Colo.

VERHOVNI SVETNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse dopisne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, priložbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirna zadeva na predsednika glavnega poročnega odbora.

Zapisnik

ŠESTEGA GLAVNEGA ZBOROVANJA ZAP. SLOVAN. ZVEZE, pričeni se 15. avgusta, 1921, v Pueblo, Colo.

Tretja seja 6. glavnega zborovanja Zapadne Slovanske Zveze, dne 16. avgusta, 1921, dopoldne.

Konvenčni predsednik otvori sejo točno ob osmih dopoldne. Čita se imena glav. uradnikov in delegatov. Navzoči so vsi. Nato se čita zapisnik večrajšnjih sej. Ko se zapisnik prečita, opozarja brat Geshel konvenčnega predsednika, da je pri poročilih glavnih uradnikov pozabil pozvati zapisnikarja, da poda svoje poročilo. Vpraša konvenčnega predsednika, ali je morda kaka mržnja med njim, nakar brat konvenčni predsednik pojasni, da je smatral čitanje za pisnika sej glavnih uradnikov za zadnja tri leta za njegovo poročilo ter da nima najmanjše mržnje proti nobenemu odborniku zli delegatu. Da se pa zadovolji vsem, pozivlja zapisnikarja Robleka, da poda svoje poročilo, nakar brat zapisnikar poroča o svojem delovanju. Pravi, da je vedno deloval v sporazumu z drugimi glavnimi uradniki ter da je vladala med njimi lepa sloga. Njegovo poročilo se sprejme in zbornica se mu zahvali s tem, da vsi vstanejo.

Na predlog brata Geshel, ki je bil podpiran od brata Skul, se zapisnik večrajšnjih sej z malimi popravki v celoti sprejme. Sprejeto soglasno.

Brat Boitz kot predsednik združevalnega odbora nat oporoča, da je bil vedno za združenje in da je deloval za isto. K temu dostavi, da je še danes za združenje, ker pa viti iz poročil raznih delegatov in delegatinj, da bi se Zveza razrusila, ako bi se združili pod sedanjimi pogoji, je proti združenju. Upa pa, da bo prišel čas, ko se bo lahko priklopili h kakim drugi enoti ali kakemu drugemu združenju. V to svrhu priporoča zbornici, naj ista sprejme primerno resolucijo. Brat Blatinik predlaga in Kočevar podpira, da se poročilo brata Geshel sprejme ter da se mu zahvali za njegovo delovanje. Predlog sprejet soglasno. Zbornica nato vstane v zahvalo bratu Geshel.

Nato se čita pismo brata Martinjaka, drugega člana združevalnega odbora. Njegovo pismo je dokaj važno in se bo vpoštevalo kolikor mogoče. Pismeno poročilo brata Martinjaka se sprejme soglasno.

Ker je potekla združevalna pogodba med enotami dne 3. junija in ker je bilo poročano po Franku Alešu, predsedniku združevalnih odborov, da se ne more naša Zveza več ozirati na združevalno pogodbo, pove Frank Aleš pogoje, kako se je naši Zvezi mogoče priklopiti k Slovenski Narodni Podporni Jednoti.

Zapadna Slovanska Zveza naj bi se razpustila in njeno imetje naj bi se porazdelilo na vsa krajevna društva, nakar bi potera krajevna društva posamezno pristopila k Slovenski Narodni Podporni Jednoti in denar, katerega bi prejela od Zveze bi pri vstopu v SNPJ izročila v njihovo blagajno. Članstvo se mora klasificirati in v slučaju, da ni 100 odstotno solventno, bi se moral razpisati poseben assessment za pokritje solventnosti. Slovanska Narod. Pod-

poroma Jednota bi na ta način garantirala članom in članicam Zapadne Slovanske Zveze vso zavarovalnico, katero so bili deležni pri Zvezi.

Nato pride še enkrat v debato združenje, v katero zopet poseže skoraj vsi delegatje in delegatinje. Ker se je že zelo obširno debatiralo o tem večeraj in je vsak delegat (inja) izrazil in povedel svoje mnenje, se na predlog brata Geshel, ki je bil podpiran od več delegatov, debata zaključuje.

Konvenčni predsednik se nato dotakne točke o združenju na volitev ter poudarja, da se bo volile kakor je bilo sklenjeno na večrajšnji seji, namreč javno. Glavni tajnik kliče imena in opozarja naj se vsak izrazi za združenje z besedo — da — in proti združenju z besedo — ne.

Nato se prične volitev, kakor sledi:
Peketz — ne; Skrabec — ne; Roblek — ne; Videtich — ne; Germ — ne; Kočevar — ne; Kočman — ne; Kapsch — ne; Boitz — ne; Anžiček — ne; Staresinich — ne; Lesar — ne; Pritekel — ne; Skul — ne; Shustar — ne; Mohar — ne; Klun — ne; Novak — ne; Kapsch — ne; Mary Prijatelj — ne; Mary Grum — ne; Skrabec — ne; Geshel — ne; Blatinik — ne; Jersin — ne; Grahek — ne; Rupar — ne; Okoren — ne; Sterbenk — ne.

Torej vsi — ne — razen brata Geshel, ki ni glasoval.

Nato pride na vrsto razmotritvanje o resoluciji glede novih pogojev za združenje. Brat Jersin predlaga, da se izvoli odbor treh delegatov, ki naj napišejo resolucijo, na kakšni podlagi da je ZSZ pripravljena k združitvi. Brat Rupar podpira. Predlog sprejet soglasno.

Nato stavi brat Kočevar predlog, naj upravni odbor prevzame to delo in da se temu odboru doda še glavni tajnik. Brat Blatinik podpira. Predlog sprejet.

Brat Geshel predlaga, da se upravnemu odboru opusti naloga pregledovanja proviziornih pravil, in to zato, ker bodo itak prišla na dnevni red popoldne. Brat Lesar podpira. Predlog sprejet.

Brat Peketz nato predlaga, — naj gresta oboj odbora, namreč odbor za spisanje resolucije za združenje in finančni odbor, kateri ima pregledati vrednostne listine Zapadne Slovanske Zveze na delo. Podpirano po bratu Skulu. Sprejeto soglasno.

Brat predsednik napove deset minut odmora.

Po odmoru. Brat Staresinich predlaga in brat Kočevar podpira, da pride resolucija na dnevni red. Predlog sprejet.

Predsednik pozove brata Geshel da prečita resolucijo, ki se glasi kakor sledi:

Šesta redna konvencija ZSZ, zborujoča v Pueblo, Colo., se zaveda, da ZSZ bratska podporni organizacija zasigurna vsakemu članu popolno osebno svobodo glede verskega ali političnega prepričanja, radi tega je sprejela sledečo

Resolucijo
Zapadna Slovanska Zveza je se

nadalje pripravljena se združiti bodisi s katerokoli drugo jugo-slovansko podporno organizacijo, katerega sloni na istem temelju in ima enako načelo izjavo.

Pooblašča tozadnevni odbor z vsemi pravicami, da se pogaja v smislu navedene resolucije in to poroča glavnemu odboru ter zahteva v slučaju potrebe, da ima gl. odbor pravico potom splošnega glasovanja sklicati izvanredno — konvencijo.

Brat Kočevar stavi predlog, ki je vsestransko podpiran, da se resolucija sprejme v celoti kakor čitana. Predlog sprejet.

Brat Kočevar predlaga in brat Kočman podpira, da naj predsednik pokliče delegatje po vrsti, naj poročajo o zahtevah in priporočilih svojih društev. Predlog sprejet.

Poročila delegatov.

Delegatje društva št. 1. poročajo, da se nekateri člani njihovega društva protivijo plačevati gotov assessment za vzdrževanje Slovanskega doma v Denverju in da, ako je mogoče, se na konvenciji nekaj ukrene v prid temu.

Delegatje društva št. 3 poročajo, da prepriča njihovo društvo vso stvar njih delegatom, da isti delujejo po svoji najboljši volji in moči v prid društva in Zveze ter obenem tudi opozarjajo cele zbornico, da ko pride čas, naj se nekaj ukrene v prid Slovencem, prizadetim vsled povodnji v Pueblo.

Delegatje št. 5. nimajo nič posebnega poročati, razen, da jim je društvo naročilo, da se ne smejo združiti pod nobenim pogojem.

Delegat društva št. 6 nima nič posebnega poročati.

Delegatinji društva št. 7 poročata, da imajo več važnih stvari za poročati glede pravil in da bodo tozadnevno poročale, ko pride čas za to.

Delegat društva št. 9 nima nič poročati.

Delegat društva št. 10 poroča, da je njegovo društvo skoraj prepadlo, vendar sedaj izgleda, da bo kmalu zopet oživel, ker so se Slovenci zopet pričeli naseljevati v Victor, Colo.

Glede društev št. 8 in 13 je brat Geshel podal pisma, ki se jih je prečitalo na večrajšnji seji.

Delegatje društva št. 11 so popolnoma zadovoljni.

Delegatje društva št. 16 poročajo, da jim je dalo njihovo društvo polnomočje, da delujejo za napredek in izboljšanje društva in Zveze.

Delegat društva št. 19 je za izpremenitev dveh točk in sicer pri premeni števila delegatov za bodočo konvencijo in ravno tako priporoča premenitev, da naj bo porotni odbor izvoljen od najmanj treh različnih društev in da si niso v nobenem sorodstvu.

Delegat društva št. 21 priporoča, da bi se ZSZ potrudila, da dobi poslovnico v državi Minnesoti.

Društvo št. 23 ni poslalo delegata, pač pa pošilja pismene navsote, ki so se prečitali in se jih bo vpoštevalo kolikor mogoče.

Za društvo št. 26 poroča brat Skrabec, da se je to društvo ravnokar ustanovilo ter da ni poslala delegata, da je pa njemu dala navodila, naj Zveza deluje tako kot dozdaj.

Nato poroča finančni odbor, da je pripravljen podati poročilo in da je pregledal vrednostne listine ZSZ. Brat Grahek poda nato sledeče poročilo: Najprvo prečita potrdilo od American Bank and Trust Co., podpisano od A. D. Jonesa, uradnika banke, da se nahaja v Safety Deposit za \$11.000,00 Liberty bondov, ki nosijo 4 in eno četrtino obresti ter deset knjžic po \$100 vojno varčevalnih znamk. Torej celo premoženje ZSZ je kakor sledi:

4 Liberty bondih je nalož. 4-1 in četrt % \$11.000,00
War Savings Stamps \$ 830,00
Denver National Bank, 4% \$ 2.031,38
Denver Stock Yards Bank 4% \$ 3.118,39
Colorado National Bank 4% \$ 4.210,88
American Bank and Trust Co. 4% \$ 3.125,46
First National Bank 4% \$ 2.129,41
Minnequa Bank of Pueblo 4% \$ 3.033,80

Skupaj na obresti American Trust Co. na čekov. prometu 2% \$ 3.684,13
Skupaj dne 30. jun. 21. \$33.239,98
Brat Skul podpira, da se poročilo finančnega odbora sprejme kakor poročano. Sprejeto soglasno.

Brat predsednik določi nato

brata Graheka k upravnemu odboru.

Nato brat Germ povabi v imenu društva Slovan št. 3 in društva Zapadna zvezda, št. 16 vse delegatje, delegatinje in glavne odbornike in njih družine, da se udeležijo ganketa in zabave, katero sta zgoraj omenjeni društvi priredili njim na čast. Obenem prosi brat Germ zbornico, da naj današnje zborovanje zaključijo ob 4. uri popoldne in to vsled tega, da bo pripravljani odbor imel priliko pripraviti vse potrebno.

Brat Skrabec predlaga in vsestransko je podpirano, da se seja zaključijo ob štirih popoldne. Predlog sprejet.

Zbornica se zahvali za prijazno povabilo s tem, da zakriče obema društvi trikrat — slava.

Brat Skrabec predlaga, da se pošlje brzojavke na gubernerja Oliver Shoupa, na State Insurance Commissionerja Wilsona in na župana mesta Pueblo, James Lovrena in da predsednik odloči tozadnevni odbor.

Predsednik nato določi brata Skrabca in brata Graheka, da razpošljeta te brzojavke.

Nato se prečitajo pisma od društva Zvon, št. 6. Društvo pozdravlja delegatje ter jim pošilja v darilo zavoj cigar.

Društvo št. 11, v Rockvale, Colo., pošilja slavni zbornici pozdrav ter obenem darilo zavoj cigar za delegatje in chewing gum za delegatinje.

Zbornica zakliče v zahvalo za darila obema društvi trikrat slava.

Predsednik zaključijo sejo ob 12. popoldne.

Četrta seja glavnega zborovanja dne 16. avgusta, 1921, popoldne

Prat predsednik otvori sejo ob pol dveh popoldne. Navzoči so vsi. Brat tajnik prečita imena delegatov in odbornikov.

Brat predsednik vpraša za poročilo odbora, ki je poslal brzojavke. Brat Grahek poroča, da so črposlali brzojavke, in sicer gubernjerju Oliver Shoupu, State Insurance komisarju Wilsonu in županu mesta Pueblo, Colo.

Nato vpraša brat predsednik navzoče, ako ima kdo še kaj posebnega za poročati predno se prične s Pravili. Ker se nihče ne oglašuje, brat predsednik znamenje, da se prične s čitanjem proviziornih pravil, točka za točko.

Brat Okoren predlaga, da se čita samo proviziorna pravila, vsak delegat naj pa pazi tudi na stara pravila. Brat Jersin podpira. Predlog sprejet.

Ko se pride do člena 4, točke 4, na strani tretji proviziornih pravil, se vname kratka debata glede točke 4. Eni so za sprejem, drugi za črtanje te točke. Brat Pritekel predlaga in Rupar podpira, da se točka črta.

Brat Grahek predlaga, da ta točka ostane. Brat Geshel pravi, da je tudi on za to, vendar dodaje k tej točki še sledeče: v slučaju združenja glasom tozadnevne resolucije je ta točka neveljavna. — Predlog vsestransko podpiran. — Brat predsednik da oba predloga na glasovanje, in predlog brata Pritekela dobi 8 glasov, predlog brata Graheka in Geshela dobi 21 glasov. Torej zadnji predlog sprejet.

Nato se nadaljuje s čitanjem pravil. Brat Geshel predlaga, naj se člen 5., točka 1, premeni v toliko, da naj sestoji glavni odbor iz sledečih odsekov: 1. Izvrševalni, 2. nadzorni, 3. porotni, 4. združevalni.

Brat Jersin stavi predlog, naj izvrševalni odbor sestoji iz glav. predsednika, prvga in drugega podpredsednika, tajnika, blagajnika in vrhovnega zdravnika. — Predlog vsestransko podpiran in sprejet.

Brat Shustar predlaga in brat Mohar podpira, naj nadzorni odbor sestoji iz treh članov. Predlog sprejet.

Brat Kočevar predlaga in brat Kočman podpira, da se dola k členu 6, točka 1, stran 4 proviziornih pravil, da sta porotni in združevalni odbor odgovorna konvenciji.

Brat Sterbenk predlaga in brat Kočevar podpira, da se konvencija vrši vsaka štiri leta namesto vsaka tri leta kakor dosedaj.

Brat Grahek predlaga in brat Videtich podpira, da se konvencija vrši vsaka tri leta.

Predsednik da oba predloga na glasovanje. Predlog brata Sterbenca dobi 19 glasov in predlog brata Grahka 10 glasov. Torej je predlog brata Sterbenca sprejet, da se vrši konvencija vsaka štiri leta.

Predsednik določi nato

Ker se bliža četrta ura in četrta treba zaključiti zborovanje in ker je še več pisem za prečitati, pozove predsednik zapisnikarja, da prečita pisma.

Društvi Planinski bratje in Sv. Janeza Nepomuka žele zbornici vse najbolje ter pošiljajo v darilo in sicer Planinski bratje dva zavoja cigar in društvo Sv. Janeza Nepomuka en zavoj cigar.

Ob istem času je došlo na zbornico več iztisov lista Slovenija iz svojih kolonah združenja tudi delegacije ZSZ. Pozdrav lista se prečita.

Brat Germ predlaga in brat — Skrabec podpira, da se obema društvi v listu Slovenija zakliče trikrat v zahvalo — Slava. — Predlog sprejet. Zakliče se trikrat Slava.

Brat predsednik zaključijo popoldansko sejo ob štirih popoldne.

Peta seja šestega glavnega zborovanja ZSZ, dne 17. avgusta, 1921.

Brat predsednik otvori sejo točno ob osmih zjutraj. Tajnik prečita imena odbornikov in delegatov. Navzoči so vsi razen brata Lesarja, ki pa pride pol ure pozneje.

Čita se zapisnik tretje seje z dne 16. avgusta dopoldne. Brat predsednik vpraša vse navzoče, ako ima kdo kaj pripomniti k zapisniku. Ker se nihče ne oglašuje, stavi brat Kočman predlog, da se zapisnik sprejme. Brat Staresinich podpira. Predlog sprejet.

Nato se čita četrti zapisnik šestega glavnega zborovanja ZSZ. Brat predsednik zopet vpraša, če ima kdo kako pripombo k zapisniku. Brat Klun predlaga in vsestransko podpirano, da se zapisnik sprejme kot čitan.

Predlog sprejet soglasno.

Brat Skrabec kot glavni tajnik se nato v lepih besedah zahvali v imenu cele zbornice društvom Slovan in Zapadna Zveza za tako izvrstno zabavo, ki se je priredila delegatom in glavnim odbornikom preteklega večera.

Nato se nadaljuje s pravili.

Pri členu 7. točka 2, se vname kratka debata, nakar brat Geshel